

B8-0460/2018 }
B8-0461/2018 }
B8-0463/2018 }
B8-0465/2018 }
B8-0464/2018 }
B8-0468/2018 } RC1

3.10.2018

KÖZÖS ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

az eljárási szabályzat 135. cikkének (5) bekezdése és 123. cikkének (4) bekezdése alapján

amely a következő állásfoglalási indítványok helyébe lép:

B8-0460/2018 (Verts/ALE)

B8-0461/2018 (ECR)

B8-0463/2018 (EFDD)

B8-0465/2018 (ALDE)

B8-0464/2018 (S&D)

B8-0468/2018 (PPE)

az ujburok és kazahok Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen történő tömeges, önkényes fogva tartásáról
(2018/2863(RSP))

Cristian Dan Preda, László Tőkés, Elmar Brok, Jaromír Štětina, Thomas Mann, Bogdan Andrzej Zdrojewski, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Pavel Svoboda, Marijana Petir, Lefteris Christoforou, Csaba Sógor, Željana Zovko, Tomáš Zdechovský, Tunne Kelam, Patricija Šulin, Mairead McGuinness, Adam Szejnfeld, Giovanni La Via, Joachim Zeller, Michaela Šojdrová, Francis Zammit Dimech, Krzysztof Hetman, Sandra Kalniete, Seán Kelly, Deirdre Clune, Laima Liucija Andrikiienė, Dubravka Šuica, Ivana Maletić, Romana Tomc, Geoffroy Didier, Ramona Nicole

RC\1164693HU.docx

PE624.138v01-00 }
PE624.139v01-00 }
PE624.141v01-00 }
PE624.143v01-00 }
PE624.142v01-00 }
PE624.146v01-00 } RC1

Mănescu, Inese Vaidere

a PPE képviselőcsoport nevében

Elena Valenciano, Victor Boștinaru, Soraya Post, Jo Leinen

az S&D képviselőcsoport nevében

Pirkko Ruohonen-Lerner, Raffaele Fitto, Charles Tannock, Monica

Macovei, Ruža Tomašić, Bas Belder

az ECR képviselőcsoport nevében

Ilhan Kyuchyuk, Izaskun Bilbao Barandica, Pavel Telička, Ramon

Tremosa i Balcells, Petras Auštrevičius, Beatriz Becerra Basterrechea,

Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová, María Teresa

Giménez Barbat, Nadja Hirsch, Filiz Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr

Ježek, Patricia Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart,

Urmas Paet, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Carolina Punset, Jozo Radoš,

Frédérique Ries, Robert Rochefort, Marietje Schaake, Jasenko Selimovic,

Ivo Vajgl, Johannes Cornelis van Baalen, Cecilia Wikström

az ALDE képviselőcsoport nevében

Reinhard Bütikofer, Helga Trüpel, Bodil Valero, Jordi Solé

a Verts/ALE képviselőcsoport nevében

Fabio Massimo Castaldo, Ignazio Corrao, Isabella Adinolfi

az EFDD képviselőcsoport nevében

Az Európai Parlament állásfoglalása az ujgurok és kazahok Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen történő tömeges, önkényes fogva tartásáról (2018/2863(RSP))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a kínai helyzetről szóló korábbi állásfoglalásaira, különösen a Kínáról, a kisebbségek jogairól és a halálbüntetés alkalmazásáról szóló, 2009. november 26-i¹, a kashgari helyzetről és az ottani kulturális örökségről (Hszincsiang-Ujgur Autonóm Terület, Kína) szóló, 2011. március 10-i², a Nobel-békedíjas Liu Hsziao-po és Li Ming-cse ügyéről szóló, 2017. július 6-i³, a Larung Gar Tibeti Buddhista Akadémia és Ilham Tohti ügyéről szóló, 2016. december 15-i⁴ és az EU és Kína közötti kapcsolatok helyzetéről szóló, 2018. szeptember 12-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a Kínai Népköztársaság alkotmányának 36. cikkére, amely garantálja valamennyi állampolgár számára a vallási meggyőződés szabadságához való jogot, valamint 4. cikkére, amely biztosítja a „nemzeti kisebbségek” jogait,
- tekintettel a 2003-ban indított EU–Kína stratégiai partnerségre és a Bizottságnak és az EKSZ-nek az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz címzett, „A Kínára vonatkozó új uniós stratégia elemei” című, 2016. június 22-i közös közleményére (JOIN(2016)0030),
- tekintettel az EU és Kína között az emberi jogokról folytatott párbeszéd 2018. július 9–10-én, Pekingben tartott 36. fordulójára,
- tekintettel a Michelle Bachelet-nek, az ENSZ emberi jogi főbiztosának az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa 39. ülésén, 2018. szeptember 10-én elhangzott felszólalásában foglalt észrevételekre, amelyekben mélységes aggodalmának adott hangot az „átnevelő táborok” miatt, és kérte a kínai kormányt, hogy engedjenek be független vizsgálatokat a területre;
- tekintettel az ENSZ erőszakos eltűntetésekkel és nem önkéntes eltűnésekkel foglalkozó munkacsoportja (WGEID) által a közelmúltban, 2018 májusában a kínai kormányhoz intézett, általános állításokat tartalmazó levélre, amelyben aggodalmának adott hangot a helyzet további romlása és az önkényesen fogva tartott ujgurok számának növekedése miatt,
- tekintettel a 1966. december 16-án kelt Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára,
- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatára,

¹ HL C 285E., 2010.10.21., 80. o.

² HL C 199E., 2012.7.7., 185. o.

³ HL C 334., 2018.9.19., 137. o.

⁴ HL C 238., 2018.7.6., 108. o.

⁵ Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0343.

- tekintettel eljárási szabályzata 135. cikkének (5) bekezdésére és 123. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel az egyetemes emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság előmozdítása és tiszteletben tartása az EU és Kína között régóta fennálló kapcsolat középpontjában kell hogy maradjon, összhangban az EU-nak pontosan ezen értékek külső fellépései során való fenntartására irányuló kötelezettségvállalásával, továbbá Kína azon kifejezett szándékával, hogy saját fejlesztési és nemzetközi együttműködésében ugyanezeket az értékeket érvényesíti;
- B. mivel azóta, hogy Hszi Csin-ping elnök hatalomra került, az emberi jogok helyzete Kínában tovább romlott, a kormány erőszakosabban lép fel a békés ellenállással, a véleménynyilvánítás szabadságával és a vallásszabadsággal, valamint a jogállamisággal szemben;
- C. mivel az elmúlt években a mintegy 11 millió ujgurnak és a kazah etnikumhoz tartozóknak otthont adó Hszincsiangon belüli helyzet rohamosan romlott, ugyanis a Hszincsiang feletti abszolút uralom elsődleges prioritássá nőtte ki magát, és további kihívásokat jelentenek az ujgurok által időről időre Hszincsiangon belül vagy állítólagosan ahhoz kapcsolódóan végrehajtott terrortámadások;
- D. mivel az ENSZ Faji Megkülönböztetés Megszüntetésének Bizottsága által idézett becslések szerint „több tízezer és egymillió közé tehető azon ujgurok száma”, akiket a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen tartanak fogva vádemelés és bírósági eljárás nélkül, a terrorizmus és vallási szélsőséges elleni fellépés ürügyén; mivel ez az etnikai kisebbséghez tartozók világszerte legnagyobb terjedelmű, tömeges bebörtönzését jelentené;
- E. mivel az amerikai Kongresszus Kínával foglalkozó végrehajtó bizottsága szintén azt állította, hogy megbízható információk szerint a Hszincsiang-Ujgur Autonóm Területen ujgurokat, kazahokat és más, elsősorban muzulmán etnikai kisebbségekhez tartozókat önkényes fogva tartásnak, kínzásoknak, a vallásgyakorlás és a kultúraápolás példátlan korlátozásának és egy olyan, széles körű digitális megfigyelési rendszernek vetnek alá, amely a hétköznapi élet minden mozzanatát ellenőrzi arcfelismerő kamerák, a mobiltelefonok lehallgatása, DNS-mintavételek, valamint kiterjedt és tolakodó rendőrségi jelenlét révén;
- F. mivel a fogvatartottakat a beszámolók szerint mostoha körülmények között tartják, politikai átnevelésnek – többek között kötelező hazafiassági tanfolyamoknak – vetik alá, és arra kényszerítik, hogy lemondjanak etnikai és vallási identitásukról; mivel a közelmúltban beszámolók érkeztek a fogvatartottak haláleseteiről, többek között öngyilkosságairól;
- G. mivel jelentések szerint több ezer gyermeket választottak külön szüleiktől, és önkényesen internálótáborokban tartják fogva őket, valamint túlszűfolt árvaházakba zárják akkor is, ha csak az egyik szülőjüket őrzik valamely táborban;
- H. mivel a 2018. augusztus 13-án, Genfben tartott ENSZ-meghallgatáson a kínai

küldöttség tagadta az ENSZ-szakértők azon állításait, hogy Hszincsiang nyugati régiójában ujjur muzulmánokat tartanak fogva „átnevelő” táborokban; mivel e létesítmények építéséről és bővítéséről részletes bizonyítékok állnak rendelkezésre;

- I. mivel néhány külföldi újságíróra nyomást gyakoroltak, hogy tartózkodjanak az érzékeny kérdésekről, például az ujjurok emberi jogairól és az internálótáborok használatáról való beszámolóktól, egyes esetekben azzal, hogy megtagadták tőlük sajtóigazolványuk megújítását;
- J. mivel sehol a világban nem ellenőrzik a lakosságot olyan szigorúan, mint a Hszincsiang-Ujjur Autonóm Területen; mivel a tartomány kormánya újabb több tízezer főnyi biztonsági személyzetet vett fel;
- K. mivel az adatokat egy „integrált közös műveleti platformon” gyűjtik, amely a lakosságra vonatkozó további adatokat is tárol, ideértve a Hszincsiang-Ujjur Autonóm Terület minden egyes lakosának fogyasztási szokásait, banki tevékenységét, egészségügyi állapotát és DNS-profilját; mivel a régióban élő muzulmánok számára előírják, hogy mobiltelefonjukra kémszoftver legyen telepítve, és az alkalmazás telepítésének elmulasztása bűncselekménynek minősül;
- L. mivel első kézből származó beszámolók és hiteles tudományos kutatások arra utalnak, hogy szándékosan azokat az ujjurokat veszik célba, akik külföldi kapcsolatokkal rendelkeznek, illetve akik vallásosak;
- M. mivel a tengerentúlon élő ujjurokra – gyakran a fogadó államok támogatásával – nyomást gyakoroltak, hogy térjenek vissza Kínába; mivel a külföldi kínai nagykövetségek számos ujjur útlevelének megújítását megtagadták, ami a munkavégzés és a tanulmányok terén bizonytalanságot eredményezett;
- N. mivel a kínai kormány rendszeresen elutasítja a WGEID, az ENSZ emberi jogi főbiztosa és más ENSZ-különmegbízottak arra irányuló kéréseit, hogy független vizsgálókat küldhessenek Hszincsiangba;
- O. mivel Ilham Tohti ujjur közgazdász professzort 2014 januárjától fogva tartották, majd ugyanazon év szeptember 23-án életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélték állítólagos szeparatizmus vádjával; mivel Tohti professzor hét volt tanítványát ugyancsak őrizetbe vették, majd három és nyolc év közötti börtönbüntetéssel sújtották őket azzal a váddal, hogy állítólag együttműködtek a professzorral; mivel Ilham Tohti mindig elutasította a szeparatizmust és az erőszakot, és az ujjur kultúra tisztelete alapján a megbékélésre törekedett;
- 1. mélységes aggodalmának ad hangot a különböző kisebbségekkel, különösen az ujjurokkal és kazahokkal szemben alkalmazott, egyre nagyobb elnyomással járó rendszer miatt, amely továbbá korlátozza a kulturális önkifejezés és a vallás, a szólás és a véleménynyilvánítás, a békés gyülekezés és az egyesülés szabadságához való joguk alkotmányos garanciáit; követeli, hogy a hatóságok tartsák tiszteletben a fent említett szabadságokat;

2. felhívja a kínai kormányt, hogy haladéktalanul vessen véget az ujjur és a kazah kisebbség tagjai tömeges, önkényes fogva tartásának, zárja be az összes táborot és fogvatartási intézményt, és a fogvatartottakat azonnal és feltétel nélkül bocsássa szabadon; mélységes aggodalmának ad hangot a táborokban uralkodó mostoha körülményekre, a kínzásokra és a halálesetekre vonatkozó számos állítás miatt; emlékezteti a kínai hatóságokat arra, hogy az átnevelő létesítményeknek nincs jogalapjuk;
3. riasztónak találja, hogy beszámolók szerint Muhammad Szalih Hadzsim, Abdulnehed Mehszum, Ajhan Memet és más idős ujjurok, tudósok és közösségi vezetők internálótáborokban veszítették életüket;
4. mélységes aggodalmát fejezi ki az állam által a régió „átfogó felügyeletének” biztosítása érdekében végrehajtott intézkedések miatt, amelyek keretében a nagyobb városi térségekben telepítik a kínai „Skynet” elektronikus felügyeleti rendszert, az összes gépjárműbe GPS-nyomkövetőt szerelnek, az ellenőrzőpontokon, vasút- és töltőállomásokon arcfelismerő szkennereket használnak, valamint Hszincsiang rendőrsége vérminták begyűjtésével bővíti Kína DNS-adatbázisát;
5. hangsúlyozza, hogy a kormányzati ellenőrzés és a polgárok adatainak kötelező és tömeges gyűjtése elsősorban az ujjurokat, kazahokat és más etnikai kisebbségeket vesz célba és érint, ami a nemzetközi jog értelmében sérti a megkülönböztetésmentesség tilalmának elvét;
6. nyomatékosan felszólítja a kínai kormányt, hogy bocsássa az érintett családok rendelkezésére a Hszincsiangban erőszakosan eltüntetett személyekre vonatkozó részletes adatokat, ideértve nevüket, hollétüket és jelenlegi jogállásukat;
7. mélységes aggodalmának ad hangot Kína terrorizmus elleni törvénye (2015) és a szélsőségeség elleni fellépésről szóló rendelet miatt, amelyek túlságosan tágan határozzák meg a terrorcselekmény fogalmát; ennél fogva arra kéri Kínát, hogy tegyen egyértelmű különbséget a békés ellenállás és az erőszakos szélsőségeség között;
8. ismételten felszólítja a kínai kormányt, hogy haladéktalanul és feltétel nélkül bocsássa szabadon Ilham Tohti ujjur tudóst és az összes többi olyan személyt, akiket kizárólag a véleménynyilvánítás szabadságának békés gyakorlása miatt tartanak fogva, és arra kéri Kínát, hogy szabadon bocsátásukig biztosítsák számukra a családjukkal és az általuk választott ügyvéddel való rendszeres, akadálytalan kapcsolattartást; kéri továbbá Eli Mamut, Hailaite Nijazi, Memetjan Abdulla, Abduhelil Zunum és Abdukerim Abduveli szabadon bocsátását, amint azt az Unió az EU és Kína között az emberi jogokról folytatott párbeszéd 2018. július 9–10-én, Pekingben tartott 36. fordulóján is kérte;
9. nyomatékosan felhívja a Bizottság alelnökét/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét (alelnök/főképviselő), az Európai Külügyi Szolgálatot (EKSZ) és a tagállamokat, hogy intenzíven kövessék nyomon a hszincsiangi emberi jogi fejleményeket, ideértve az ujjurok, kazahok és más etnikai kisebbségek fokozott kormányzati elnyomását, és küldjön határozott üzenetet a kínai kormányzat legmagasabb szintjének arra vonatkozóan, hogy vessen véget a groteszk méreteket öltő

emberi jogi jogsértéseknek;

10. felszólítja a kínai hatóságokat, hogy engedélyezzék a Hszincsiang tartományba való szabad és akadálytalan bejutást az újságírók és nemzetközi megfigyelők számára;
11. emlékeztet arra, hogy az Uniónak és tagállamainak szóba kell hozniuk a Hszincsiangban elkövetett emberi jogi jogsértések ügyét a kínai – és köztük a legmagasabb szintű – hatóságokkal való érintkezés során, többek között az évenkénti emberi jogi párbeszéd és a küszöbön álló Európa–Ázsia csúcstalálkozó alkalmával, összhangban az Unió azon kötelezettségvállalásával, hogy az országra vonatkozó megközelítésében erőteljes, egyértelmű és egységes hangon szólal meg;
12. mélységes aggodalmának ad hangot azon beszámolók miatt, amelyek szerint a kínai hatóságok külföldön élő ujjurokat zaklatnak azzal a céllal, hogy – néha családtagjaikat fogva tartva – rábírák őket, hogy más ujjurok ellen informátorként működjenek, térjenek vissza Hszincsiangba, vagy hallgassanak az ottani helyzetről;
13. üdvözli azt a Németország és Svédország által hozott határozatot, hogy felfüggesztik az ujjur, kazah vagy más türk muzulmán etnikumhoz tartozók Kínába való visszatérését, figyelembe véve, hogy az országban önkényes fogva tartás, kínzás vagy más kegyetlen bánásmód kockázatának lennének kitéve, és felhívja valamennyi tagállamot, hogy e példát követve gyorsítsák fel azon türk muzulmánok menedékjogi kérelmeinek elbírálását, akik esetében fennáll a Kínába való visszatoloncolás kockázata; felhívja továbbá az uniós tagállamokat, hogy adott esetben nemzeti jogukra hivatkozva vizsgálják ki a kínai kormány által az európai türk muzulmán diaszpóra közösségeire gyakorolt megfélemlítés kérdését;
14. emlékezteti Kínát a számos nemzetközi emberi jogi egyezmény aláírásából eredő emberi jogi kötelezettségvállalásaira, valamint arra, hogy elvárja tőle e kötelezettségvállalások teljesítését;
15. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek és kormányainak, valamint a Kínai Népköztársaság kormányának és parlamentjének.